

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Щирань Лілії Вікторівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису пункту 4 статті 1219 Цивільного кодексу України

К и ї в
27 вересня 2023 року
№ 155-3(II)/2023

Справа № 3-137/2023(249/23)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайський Олег Олексійович (голова засідання),
Городовенко Віктор Валентинович (доповідач),
Лемак Василь Васильович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Щирань Лілії Вікторівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису пункту 4 статті 1219 Цивільного кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Городовенка В.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Щирань Л.В. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність приписам статті 46 Конституції України (конституційність) припис пункту 4 статті 1219 Цивільного кодексу

України (далі – Кодекс) „в частині відсутності права спадкоємця на отримання у спадок права на перерахунок пенсії призначеної судом“.

Згідно зі статтею 1219 Кодексу не входять до складу спадщини права та обов'язки, що нерозривно пов'язані з особою спадкодавця, зокрема „права на аліменти, пенсію, допомогу або інші виплати, встановлені законом“ (пункт 4).

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається, що Щирань Л.В. після смерті свого батька Яковцева В.Й. дізналася про факт недоплати йому пенсії на підставі рішення Деснянського районного суду міста Києва від 28 січня 2010 року, яким було «зобов'язано Управління Пенсійного фонду України в Деснянському районі міста Києва здійснити перерахунок пенсії з урахуванням сум заробітку, зазначеного в довідці про заробітну плату від 07 квітня 2009 року № 73 відповідно до положень ст. ст. 54, 57 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“».

Щирань Л.В. звернулася до Окружного адміністративного суду міста Києва з адміністративним позовом, у якому просила визнати протиправною бездіяльність Головного управління Пенсійного фонду України в місті Києві (далі – Управління) щодо непроведення нарахування та виплати пенсії померлого Яковцева В.Й. відповідно до вимог чинного законодавства; зобов'язати Управління перерахувати та виплатити зазначену пенсію; стягнути з Управління на користь Щирань Л.В. недоплачену суму пенсії померлого Яковцева В.Й. у розмірі 1 148 382,23 грн.

Окружний адміністративний суд міста Києва ухвалою від 26 січня 2022 року, залишеною без змін постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 13 червня 2022 року, відмовив Щирань Л.В. у відкритті провадження у справі.

Колегія суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду постановою від 18 жовтня 2022 року касаційну скаргу Щирань Л.В. залишила без задоволення, ухвалу Окружного адміністративного суду міста Києва від 26 січня 2022 року та постанову Шостого апеляційного

адміністративного суду від 13 червня 2022 року – без змін. Суд касаційної інстанції, посилаючись, зокрема, на пункт 4 статті 1219 Кодексу, зазначив, що „Яковцев В.Й. до суду з позовом щодо стягнення недоплаченої суми пенсії не звертався, судового рішення з цього приводу не існує... померлий такого права не набув“, та погодився „із висновками судів попередніх інстанцій, що у разі якщо наявний спір не про суми, які належали, були нараховані пенсіонеру за життя і не виплачені чи про суми, які були присудженні йому на підставі рішення суду, а про право позивача на відповідний перерахунок та виплату пенсії в спорі, який не вирішено, то такі правовідносини не допускають правонаступництва“.

Автор клопотання вважає, що оспорюваний припис Кодексу не відповідає „критеріям ані законності, ані відповідності суспільному, публічному інтересу, ані пропорційності“, порушує «принципи верховенства права... права... на мирне володіння майном... принцип правової визначеності, справедливості, які стали наслідком порушення принципу „належного урядування“ державним пенсійним органом».

Обґрунтовуючи свої твердження, Щирань Л.В. цитує окремі приписи Конституції України, Кодексу, законів України, Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, посилається на рішення Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення у своїй справі, копії яких долучено до матеріалів конституційної скарги.

2. Розв’язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб’єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається

прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (абзац перший, пункт 2 частини першої статті 77); якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (частина третя статті 77).

З аналізу конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає, що остаточним судовим рішенням у справі Щирань Л.В. є постанова колегії суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 18 жовтня 2022 року, а конституційну скаргу подано до Конституційного Суду України 24 липня 2023 року. Тобто строк подання конституційної скарги, установлений пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, пропущено. Клопотання про поновлення пропущеного строку подання конституційної скарги Щирань Л.В. не заявила.

До того ж автор клопотання не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності припису пункту 4 статті 1219 Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, а фактично висловив власне розуміння змісту оспорюваного припису Кодексу.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Щирань Лілії Вікторівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису пункту 4 статті 1219 Цивільного кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**